

รายงานฉบับสมบูรณ์
กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม
เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

แพลตฟอร์ม BCE

ชื่อโครงการ การพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูป 8974 Crispy Rice
กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแปรรูปข้าวปลอดภัยแบบยั่งยืนแม่จัน
อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริพรรณ จินะบุญเรือง และคณะ
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้ดำเนินการขอขอบพระคุณกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในการสนับสนุนทุนในการดำเนินโครงการในครั้งนี้ ขอขอบคุณ คลินิกเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย ในการส่งเสริมและสนับสนุนในการดำเนินงานเพื่อยื่นขอรับการสนับสนุนโครงการ ให้คำแนะนำในการดำเนินงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ขอขอบคุณสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแปรรูปข้าวปลอดภัยแบบยั่งยืนแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงรายที่เข้าร่วมโครงการทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลา แรงกาย แรงใจและสติปัญญาในการร่วมกันยกระดับและพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมให้เกิดมูลค่าเชิงพาณิชย์ สร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพการทำการเกษตร สร้างความมั่นคงและเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจฐานรากในชุมชน อันจะส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมของจังหวัดเชียงรายมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ผลลัพธ์จากการดำเนินงานที่เกิดขึ้น หากเป็นประโยชน์ที่จะสร้างความมั่นคงและยั่งยืนให้แก่ภาคการเกษตร ข้าพเจ้าขออุทิศให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการนี้ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ขอให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญ ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนตลอดไป

ศิริพรรณ จินะบุญเรือง และคณะ
กันยายน 2569

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ การพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูป 8974 Crispy Rice กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแปรรูปข้าวปลอดภัยแบบยั่งยืนแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ปีที่ 3 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้ดำเนินการดำเนินการส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนพัฒนาการดำเนินงานของธุรกิจไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม โดยได้ดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมเพื่อสร้างความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สามารถสร้างความยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบการพัฒนาแบบ Green BCE ที่สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง และสามารถใช้องค์ความรู้นี้เผยแพร่ต่อไปได้ในอนาคต โดยมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นดังนี้

สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีจำนวน 40 คน เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดรวม 4 เรื่อง สามารถพัฒนาวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้จำนวน 3 คน สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจร้อยละ 84.25 และสามารถนำความรู้/เทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์ได้รวมทั้งสิ้น 40 คน สามารถสร้างนวัตกรรมสินค้าที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้คิดเป็น 2.2 เท่า

โดยผลการดำเนินงานในปีที่ 3 บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดที่กำหนด และสามารถนำองค์ความรู้เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในลำดับต่อไป

สารบัญ

หน้า	
กิตติกรรมประกาศ.....	Error! Bookmark not defined.
บทสรุปผู้บริหาร	Error! Bookmark not defined.
สารบัญ.....	ค
บทที่ 1	Error! Bookmark not defined.
รายละเอียดโครงการ	Error! Bookmark not defined.
1.1 ความเป็นมาของพื้นที่.....	Error! Bookmark not defined.
1.2 สภาพปัญหาในพื้นที่.....	Error! Bookmark not defined.
1.3 วัตถุประสงค์ (ปีที่ 2)	Error! Bookmark not defined.
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	Error! Bookmark not defined.
1.5 โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas)	5
บทที่ 2	6
ข้อมูลการดำเนินงาน	Error! Bookmark not defined.
2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ	Error! Bookmark not defined.
บทที่ 3	Error! Bookmark not defined.
สรุปผลการดำเนินงาน	Error! Bookmark not defined.
3.1 สรุปกิจกรรมการดำเนินงาน.....	Error! Bookmark not defined.
บทที่ 4	Error! Bookmark not defined.
ภาคผนวก.....	19
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ที่เข้ารับบริการ	19
ภาคผนวก ข ผลการประเมินจากผู้รับบริการ.....	21

บทที่ 1 รายละเอียดโครงการ

1.1 ความเป็นมาของพื้นที่

จากผลการดำเนินโครงการวิจัย *การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อความยั่งยืนของเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 แบบ Eco Rice ด้วยแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (BCG) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2666* ที่ผ่านมา เป็นการดำเนินการวิจัยเพื่อขับเคลื่อนการปลูกข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 ซึ่งเป็นสินค้าที่ได้รับเครื่องหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดเชียงราย (GI) โดยส่วนหนึ่งในวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ *การพัฒนานวัตกรรมจากข้าวเหนียวเขี้ยว 8974* เพื่อต่อยอดคุณค่าในห่วงโซ่อุปทานในระดับปลายน้ำ ซึ่งได้นวัตกรรมใหม่เป็นข้าวป๊อบหรือ *Crispy Rice* จากข้าวเหนียวเขี้ยว ซึ่งได้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อย โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรที่ได้รับสิทธิใช้เครื่องหมาย GI ข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 เชียงราย โดยมีเกษตรกรให้ความสนใจในการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชน เนื่องจากเป็นนวัตกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในระดับชุมชน กลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมก็จะสามารถนำไปประกอบธุรกิจได้ทันที แต่จากการสัมภาษณ์กลุ่มของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ถึงประเด็นปัญหาในการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้พบว่า กลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาและจัดการระบบการผลิต การพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้า รวมถึงการจัดการกลุ่มในเชิงธุรกิจ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการต่อยอดนวัตกรรมนี้

คณะผู้ดำเนินโครงการ ได้ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมในการต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าว จึงได้คัดเลือก *กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแปรรูปข้าวปลอดภัยแบบยั่งยืนแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย* เป็นกลุ่มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน หรือ BCE เนื่องจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนี้ เป็นกลุ่มวิสาหกิจที่มีเกษตรกรที่ปลูกข้าวเหนียวเขี้ยวมานาน และมีกระบวนการผลิตข้าว แบบ *Eco Rice* ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินการวิจัยในการสร้างเครือข่ายผู้ปลูกข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 โดยมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 32 คน และสมาชิกกลุ่มมีทักษะในการแปรรูปอาหารที่ผลิตจากข้าวเหนียวเขี้ยวเป็นขนมหวานพื้นเมือง เช่น ข้าวต้มมัด ข้าวแต่น ซึ่งสามารถเรียนรู้กระบวนการและเทคโนโลยีในการผลิตได้รวดเร็ว แต่ทางกลุ่มยังขาดองค์ความรู้ด้านมาตรฐานการผลิต มาตรฐานสินค้า ที่จะทำให้กระบวนการต่อยอดองค์ความรู้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ รวมถึงการบริหารจัดการกลุ่มที่เป็นทางการ การคิดต้นทุน การตั้งราคา การหาช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมทางการตลาดอย่างเป็นระบบ

โดยการเข้าไปดำเนินโครงการร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแปรรูปข้าวปลอดภัยแบบยั่งยืนแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ยังเป็นอีกหนึ่งความหวังของกลุ่มในการสร้างรายได้จากการแปรรูปข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 เพื่อนำรายได้ไปลดเบียดภาระหนี้สินของกลุ่ม ที่เกิดจาก

การกักเก็บเงินสถาบันการเงินมาใช้ในการดำเนินงานรับซื้อและจำหน่ายข้าวเหนียวเขียว 8974 ของกลุ่ม ซึ่งในปัจจุบันภาระหนี้สินดังกล่าวอยู่ในกระบวนการในการปรับโครงสร้างหนี้กับสถาบันการเงิน ดังนั้นการเข้าไปดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชนในครั้งนี้จะมีส่วนช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรในการเพิ่มช่องทางในการหารายได้จากการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากข้าวเหนียวเขียว 8974 ให้กลุ่มเกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สมาชิกมีงานทำและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการผลิตข้าวเหนียวเขียว 8974 ให้ครบวงจร ซึ่งเป็นการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำไปพร้อมกัน อันจะส่งผลดีทำให้เกิดความยั่งยืนให้แก่กลุ่มเกษตรกร ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

การดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจชุมชนในครั้งนี้จะเป็น ส่งเสริมการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม โดยมีการจัดกิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยี การดำเนินงานและการจัดการกลุ่มวิสาหกิจ การขับเคลื่อนความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมกับประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สามารถสร้างความยั่งยืน รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาธุรกิจชุมชนสู่การเป็น Green BCE

1.2 สภาพปัญหาในพื้นที่

จากการลงพื้นที่สำรวจปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พบว่า

1. ราคาข้าวเหนียวเขียว ไม่แตกต่างจากข้าวเหนียวทั่วไป ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ทำให้แรงจูงใจในการปลูกข้าวเหนียวเขียวเริ่มลดลง ส่งผลต่อพื้นที่ในการปลูกหายไป ซึ่งอาจส่งผลต่อการปลูกข้าวเหนียวเขียว 8974 ต่อไปในอนาคต

2. การสร้างความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวเหนียวเขียวน้อย การแปรรูปยังอยู่ในระดับต้น คือ การสีเป็นข้าวสารและบรรจุถุงสุญญากาศจำหน่าย ทำให้มีขอบเขตของตลาดมีอยู่อย่างจำกัด

3. ปัญหาเศษซากโดยเฉพาะข้าวท่อนหรือข้าวหักจากการคัดแยกก่อนการบรรจุถุงสุญญากาศ ไม่ได้มีการนำไปใช้ประโยชน์ในการสร้างมูลค่าเพิ่ม ซึ่งเป็นการเสียโอกาสทางธุรกิจอย่างที่ไม่ควรจะเป็น

4. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความต้องการเพิ่มมูลค่าให้แก่ข้าวท่อน สร้างรายได้เสริมให้แก่การปลูกข้าวเหนียวเขียว แต่ยังขาดองค์ความรู้ในการแปรรูปข้าวท่อนให้กลายเป็นนวัตกรรมสินค้าใหม่ๆ

5. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังขาดทักษะในการพัฒนาและจัดการระบบการผลิต การพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้า รวมถึงการจัดการกลุ่มในเชิงธุรกิจ เนื่องจากเป็นกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในระดับต้นน้ำ คือ ปลูกเพื่อจำหน่ายเท่านั้น เมื่อจะมีการเริ่มต้นกระบวนการกลางน้ำก็จะประสบปัญหาการพัฒนาและจัดการระบบการผลิต รวมถึงมาตรฐานการผลิตสินค้า ซึ่งกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการก้าวข้ามไปสู่การผลิตในระดับกลางน้ำ และปลายน้ำ

1.3 วัตถุประสงค์ (ปีที่ 3)

1. เพื่อพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการดำเนินงานและการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการก้าวไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคมตามวงจรคุณภาพ PDCA
2. เพื่อพัฒนาทักษะและส่งเสริมการขับเคลื่อนความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สามารถสร้างความยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบการพัฒนา Green BCE
3. เพื่อวัดผลความยั่งยืนที่เกิดขึ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม
4. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาธุรกิจชุมชนสู่การเป็น Green BCE ที่ สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

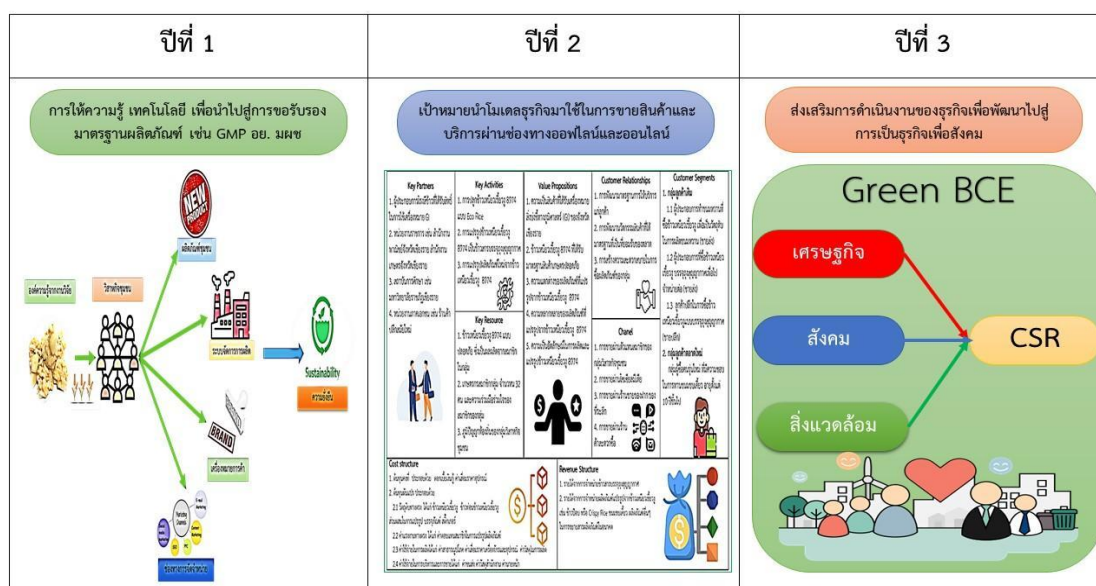
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ได้กำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับของโครงการในภาพรวมและจำแนกรายปี ดังนี้

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	20	30	40
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด	เรื่อง	4	4	4
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	80	80
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	20	30	40
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	1.0	1.5	2.0

ผลการดำเนินโครงการในปี 2569

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายใน แต่ละปี	ผลการ ดำเนินงาน
		ปีที่ 3	
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	40	40
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด 1) การสร้างพันธมิตรในการผลิต (OEM) 2) การดำเนินงานและการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อการเป็นธุรกิจเพื่อสังคม 3) การขับเคลื่อนความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมกับ ประชาชนในท้องถิ่น 4) การวัดผลความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม	เรื่อง	4	4
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	84.25
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ ประโยชน์	คน	40	40
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	2.0	2.2

ภาพที่ 1.1 โมเดลโครงการในภาพรวม

1.5 โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas)

ในการดำเนินโครงการ 3 ปี ได้มีการออกแบบ โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas) ครอบคลุมทุกส่วนงาน ทุกส่วนได้เสียในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมีข้อมูลรายละเอียด ตามภาพด้านล่างนี้

Key Partners 1. ผู้ประกอบการโรงสีข้าวที่ได้รับสิทธิ์ในการใช้เครื่องหมาย GI 2. หน่วยงานราชการ เช่น สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย 3. สถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 4. หน่วยงานภาคเอกชน เช่น ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ 	Key Activities 1. การปลูกข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 แบบ Eco Rice 2. การแปรรูปข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 เป็นข้าวสารบรรจุสุญญากาศ 3. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่จากข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 Key Resource 1. ข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 แบบปลอดภัย ซึ่งเป็นผลผลิตจากสมาชิกในกลุ่ม 2. เกษตรกรสมาชิกกลุ่ม จำนวน 32 คน และความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกของกลุ่ม 3. ภูมิปัญญาท้องถิ่นของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	Value Propositions 1. ความเป็นสินค้าที่ได้รับเครื่องหมายสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดเชียงราย 2. ข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 ที่ได้รับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย 3. ความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 4. ความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ที่แปรรูปจากข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 5. ความเป็นอัตลักษณ์ในการผลิตและแปรรูปข้าวเหนียวเขี้ยว 8974 	Customer Relationships 1. การพัฒนามาตรฐานการให้บริการแก่ลูกค้า 2. การพัฒนานวัตกรรมสินค้าที่ได้มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของตลาด 3. การสร้างความสะดวกสบายในการซื้อผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม Chanel 1. การขายผ่านตัวแทนสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2. การขายผ่านโซเชียลมีเดีย 3. การขายผ่านร้านขายของฝากของที่ระลึก 4. การขายผ่านร้านค้าสะดวกซื้อ 	Customer Segments 1. กลุ่มลูกค้าเดิม 1.1 ผู้ประกอบการทำขนมหวานที่ซื้อข้าวเหนียวเขี้ยว เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตขนมหวาน (ขายส่ง) 1.2 ผู้ประกอบการที่ซื้อข้าวเหนียวเขี้ยว บรรจุสุญญากาศเพื่อไปจำหน่ายต่อ (ขายส่ง) 1.3 ลูกค้าปลีกในการซื้อข้าวเหนียวเขี้ยวแบบบรรจุสุญญากาศ (ขายปลีก) 2. กลุ่มลูกค้าตลาดใหม่ กลุ่มผู้ซื้อคนรุ่นใหม่ ที่มีความชอบในการทานขนมขเคี้ยว อายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
Cost structure 1. ต้นทุนคงที่ ประกอบด้วย ดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์ 2. ต้นทุนผันแปร ประกอบด้วย 2.1 วัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ข้าวเหนียวเขี้ยว ข้าวสารข้าวเหนียวเขี้ยว ส่วนผสมในการแปรรูป บรรจุภัณฑ์ สติกเกอร์ 2.2 ค่าแรงงานทางตรง ได้แก่ ค่าตอบแทนสมาชิกในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ 2.3 ค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่ ค่าสาธารณูปโภค ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรและอุปกรณ์ ค่าวัสดุในการผลิต 2.4 ค่าใช้จ่ายในการบริหารและการขาย ได้แก่ ค่าขนส่ง ค่าวัสดุสำนักงาน ค่านายหน้า 			Revenue Structure 1. รายได้จากการจำหน่ายข้าวสารบรรจุสุญญากาศ 2. รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าวเหนียวเขี้ยว เช่น ข้าวป๊อป หรือ Crispy Rice ขนมขเคี้ยว ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ในการขยายสารผลิตภัณฑ์ในอนาคต 	

ภาพที่ 1.2 โมเดลธุรกิจ BMC ของโครงการ

บทที่ 2

ข้อมูลการดำเนินงาน

2.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ	ผลการดำเนินโครงการ
1. การเพิ่มศักยภาพการผลิตและการสร้างพันธมิตรคู่ค้าในการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม (OEM)	เม.ย. - พ.ค.	ดำเนินการแล้วเสร็จ
2. การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการดำเนินงานและการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการก้าวไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคมตามวงจรคุณภาพ PDCA	พ.ค. - มิ.ย.	ดำเนินการแล้วเสร็จ
3. พัฒนาทักษะและส่งเสริมการขับเคลื่อนความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สามารถสร้างความยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบการพัฒนา Green BCE	พ.ค. - มิ.ย.	ดำเนินการแล้วเสร็จ
4. วัดผลความยั่งยืนที่เกิดขึ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม	ก.ค. - ส.ค.	ดำเนินการแล้วเสร็จ
5. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาธุรกิจชุมชนสู่การเป็น Green BCE ที่สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง	ส.ค.	ดำเนินการแล้วเสร็จ

2.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

ในการดำเนินงานตามกิจกรรมของโครงการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการสร้างพันธมิตรคู่ค้าในการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม (OEM)

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นการแก้ปัญหาข้อจำกัดด้านสถานที่และมาตรฐานโรงงานผลิตของวิสาหกิจชุมชน โดยเปลี่ยนผ่านจากการผลิตเองแบบครัวเรือนไปสู่การสร้างพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์กับผู้รับจ้างผลิต (Original Equipment Manufacturer: OEM) ที่มีโรงงานแปรรูปซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานสากลและ อย. โดยมีการถ่ายทอดองค์ความรู้และดำเนินการในสาระสำคัญ ดังนี้

การบริหารจัดการการผลิตและการควบคุมสูตรเฉพาะ

การถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องกระบวนการสั่งผลิตสินค้าตามสูตรและมาตรฐานของวิสาหกิจชุมชน (Original Recipe Formulation) เพื่อควบคุมคุณภาพ รสชาติ และอัตลักษณ์ของ ผลิตภัณฑ์ให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเดียวกันทุกล็อต

การส่งมอบเทคโนโลยีและกระบวนการแปรรูปจากข้าวท่อน/วัตถุดิบชุมชน ไปสู่ขั้นตอนการผลิตในระดับอุตสาหกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

การให้ความรู้ด้านข้อกฎหมายและสิทธิประโยชน์

การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ "ข้อกำหนด สิ่งที่ทำได้และทำไม่ได้" ในการจ้างผลิต เช่น กฎหมายการติดแสดงฉลากสินค้า การระบุชื่อผู้ผลิต/ผู้จัดจำหน่าย และเงื่อนไขการถือครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (สูตรและตราสินค้า)

การวางแผนการบริหารจัดการข้อตกลงทางการค้า (Contract Agreement) และการรักษาความลับทางการค้า (Non-Disclosure Agreement: NDA) เพื่อป้องกันการรั่วไหลของสูตรผลิตภัณฑ์

การสร้างพันธมิตรและการขยายขีดความสามารถแข่งขัน

การเจรจาต่อรองและการสร้างเครือข่ายคู่ค้า (Partnership) เพื่อให้ได้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่คุ้มค่าต่อการลงทุน

การเตรียมความพร้อมของกลุ่มเพื่อเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ผลิตเพียงอย่างเดียว ไปสู่การเป็น "ผู้บริหารแบรนด์และการตลาด (Brand Owner & Marketer)" ทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถขยายช่องทางการจัดจำหน่ายเชิงพาณิชย์ไปยังตลาดระดับไฮเอนด์และโมเดิร์นเทรดได้เร็วขึ้น โดยไม่ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายในการสร้างและดูแลรักษาสถานที่ผลิตเอง

2. กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการดำเนินงานและการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการก้าวไปสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคมตามวงจรคุณภาพ PDCA

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นการขยายผลองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเพิ่มมูลค่าผลผลิตการเกษตรควบคู่กับการยกระดับศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบให้ก้าวสู่การเป็น "ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise: SE)" โดยส่งเสริมการทำงานร่วมกับเครือข่ายชุมชนใกล้เคียง ได้แก่ กลุ่มแม่บ้าน บ้านโป่งงาม อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เพื่อสร้างผลกระทบเชิงบวกทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ผ่านกระบวนการตามวงจรคุณภาพ PDCA ดังนี้

2.1 การถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปข้าวท่อนเพื่อสร้างรายได้ (Product & Process Development)

การถ่ายทอดเทคโนโลยีแปรรูป: การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการถ่ายทอดนวัตกรรมและเทคโนโลยีการแปรรูปเศษซากข้าวท่อน (ข้าวหักจากการคัดบรรจุ) ให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนมูลค่าสูง เช่น ผลิตภัณฑ์ข้าวพอง/ขนมขบเคี้ยวจากข้าว เพื่อเปลี่ยนของเสียให้เป็นรายได้และลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ (Zero Waste Concept)

การควบคุมมาตรฐานการผลิต การให้ความรู้เรื่องสุขอนามัยในกระบวนการแปรรูป การคัดเลือกวัตถุดิบ การควบคุมคุณภาพ และการบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพสม่ำเสมอและมีความปลอดภัยตามมาตรฐาน

2.2 การเสริมสร้างความรู้และยกระดับสู่ธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise Transformation)

ความแตกต่างระหว่างวิสาหกิจชุมชนทั่วไปกับธุรกิจเพื่อสังคม การสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับโครงสร้างและการดำเนินงาน โดยเน้นย้ำว่าธุรกิจเพื่อสังคมไม่ได้มุ่งเน้นเพียงกำไรสูงสุด (Profit Maximization) แต่มุ่งใช้กลไกทางธุรกิจมาแก้ปัญหาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน

การกำหนดเป้าหมายทางสังคม (Social Impact Goal) การร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดพันธกิจด้านสังคมที่ชัดเจน เช่น การสร้างงานและอาชีพให้แก่กลุ่มสตรีและผู้สูงอายุในท้องถิ่น การกระจายรายได้สู่เกษตรกร และการแก้ไขปัญหาหาคาผลผลิตตกต่ำ

การสร้างโมเดลพึ่งพาตนเองทางการเงิน (Financial Self-Sustainability) การวางแผนสร้างรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและบริการเพื่อเลี้ยงตัวเองได้อย่างมั่นคง ลดการพึ่งพาเงินสนับสนุนหรือทุนช่วยเหลือจากภายนอก

ธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการที่โปร่งใส (Good Governance & Transparency) การจัดทำระบบบัญชีชุมชน การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานให้สมาชิกและชุมชนตรวจสอบได้ เพื่อสร้างความไว้วางใจและความเข้มแข็งภายในกลุ่ม

2.3 การประยุกต์ใช้วงจรคุณภาพ PDCA ในการบริหารจัดการกลุ่ม

2.3.1 P (Plan - การวางแผน) ร่วมกันกำหนดเป้าหมายทางธุรกิจและเป้าหมายทางสังคม วางแผนกระบวนการผลิต และการจัดสรรทรัพยากร

2.3.2 D (Do - การปฏิบัติ) ลงมือปฏิบัติตามแผน ทั้งในส่วนการผลิตแปรรูปสินค้าจริง และการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมตามที่กำหนด

2.3.3 C (Check - การตรวจสอบและประเมินผล) การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสินค้า ตลอดจนการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจและผลกระทบทางสังคม

2.2.4 A (Act - การปรับปรุงแก้ไข) นำผลการประเมิน ข้อผิดพลาด หรือข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงกระบวนการทำงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. กิจกรรมพัฒนาทักษะและส่งเสริมการขับเคลื่อนความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่สามารถสร้างความยั่งยืนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบการพัฒนา Green BCE

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นการขับเคลื่อนและยกระดับเศรษฐกิจฐานรากตามแนวคิด Green BCE (Bio-Circular-Green Business Community Enterprise) โดยใช้กระบวนการทำงานแบบ "มีส่วนร่วม (Participatory Approach)" ที่ดึงเอาเครือข่ายทุกภาคส่วนในพื้นที่ ได้แก่ ประชาชน กลุ่มอาชีพ ผู้นำชุมชน และสถาบันการศึกษา (มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย) เข้ามามีบทบาทร่วมกันตั้งแต่ระดับคิด วิเคราะห์ วางแผน ตลอดจนการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาต้นแบบธุรกิจชุมชนสีเขียวที่ตอบโจทย์บริบทของพื้นที่อย่างแท้จริง โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 มิติหลัก ดังนี้

3.1 มิติทางเศรษฐกิจ (Economic Sustainability)

3.1.1 การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบและวัสดุเหลือใช้ (Resource Valorization): ส่งเสริมการนำทรัพยากรท้องถิ่น เช่น ข้าวเหนียวชัยวู 8974 และเศษซากข้าวท่อนที่เหลือจากการสีข้าว มาผ่านนวัตกรรมแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง (Crispy Rice / ข้าวพองผสมธัญพืช) ช่วยเปลี่ยนของเสียให้เป็นรายได้ ลดการสูญเสียโอกาสทางธุรกิจ

3.2.1 การพัฒนาและขยายช่องทางการตลาดสีเขียว การสร้างและเชื่อมโยงช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน ทั้งช่องทางออฟไลน์ (ร้านค้าของฝาก/ตลาดชุมชน) และช่องทางออนไลน์ รวมถึงการสร้างโอกาสในการเข้าสู่ตลาดโมเดิร์นเทรดผ่านผู้รับจ้างผลิต (OEM) เพื่อสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการและชุมชน

3.2 มิติทางสังคม (Social Sustainability)

3.2.1 การสร้างกระบวนการเรียนรู้และขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วม จัดกระบวนการระดมความคิดเห็นร่วมกับผู้นำชุมชนและกลุ่มอาชีพ เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและปัญหาในท้องถิ่น (Local Context Analysis) นำไปสู่อย่างการวางแผนพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

3.2.2 การยกระดับคุณภาพชีวิตและการยึดโยงชุมชน เกิดการกระจายรายได้สู่เกษตรกรต้นน้ำ การจ้างงานแรงงานในท้องถิ่น (โดยเฉพาะกลุ่มสตรีและผู้สูงอายุ) เสริมสร้างความสามัคคี เครือข่ายความร่วมมือ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

3.3 มิติทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability - Green Concept)

3.3.1 การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด (Circular Economy) ส่งเสริมแนวทางการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม นำหลัก Zero Waste มาประยุกต์ใช้เพื่อลดปริมาณขยะและของเสียจากกระบวนการแปรรูปเกษตร

3.3.2 การส่งเสริมวิถีการเกษตรปลอดภัยและเป็นมิตรต่อระบบนิเวศ (Bio & Green Economy) สนับสนุนการเพาะปลูกข้าวตามแนวทาง Eco Rice ที่ลดการใช้ปุ๋ยและสารเคมี ช่วยฟื้นฟูคุณภาพดินและแหล่งน้ำในชุมชน ลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

ผลลัพธ์สำคัญของกิจกรรม การดำเนินกิจกรรมนี้นอกจากจะช่วยสร้าง "ต้นแบบการพัฒนา Green BCE" ที่สามารถถ่ายทอดและขยายผลไปยังชุมชนอื่นได้แล้ว ยังช่วยสร้างสมดุลให้เกิดการ

เติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาสีงแวดล้อมและการยกระดับคุณค่าทางสังคมของชุมชนแม่จันอย่างแท้จริง

4. กิจกรรมวัดผลความยั่งยืนที่เกิดขึ้นกับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นการสร้างระบบและถ่ายทอดองค์ความรู้ในการประเมินผลกระทบเชิงพัฒนาการ (Impact Assessment) ตามกรอบแนวคิด Triple Bottom Line (3P: Profit, People, Planet) ให้แก่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถวัดผล เปลี่ยนการดำเนินงานเชิงคุณภาพให้ออกมาเป็นตัวเลขหรือมูลค่าเชิงประเมินที่ชัดเจน นำไปสู่การวางแผนและพัฒนาธุรกิจชุมชนได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน โดยแบ่งการวัดผลออกเป็น 3 มิติหลัก ดังนี้

4.1 การวัดผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

การเพิ่มขึ้นของรายได้และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ประเมินจากยอดขายรวมที่เพิ่มขึ้นจากการแปรรูปข้าวหอม/ข้าวหักให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ (เช่น Crispy Rice และข้าวแห้งผสมธัญพืช) รวมถึงส่วนต่างกำไรและอัตราผลตอบแทนเทียบกับต้นทุน (ROIC)

การลดต้นทุนและการขยายตลาด วัดจากมูลค่าการประหยัดต้นทุนวัตถุดิบจากการบริหารจัดการของเสีย และรายได้จากการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายใหม่ๆ ทั้งช่องทางฝากขาย (ร้านของฝาก) ช่องทางออนไลน์ และการรับจ้างผลิต (OEM)

การสร้างงานและกระจายรายได้ ประเมินจากการสร้างอาชีพเสริมให้แก่สมาชิกและคนในชุมชน การเพิ่มมูลค่าการรับซื้อวัตถุดิบจากเกษตรกรท้องถิ่นในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด

4.2 การวัดผลกระทบทางด้านสังคม

การมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของกลุ่ม ประเมินจากจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ระดับความเคารพและการทำงานร่วมกันอย่างสามัคคีภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ วัดจากความสัมพันธ์และการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังกลุ่มแม่บ้านและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนข้างเคียง

การพัฒนาวิทยากรตัวคูณ ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้

การพัฒนาทักษะและยกระดับคุณภาพ

การเพิ่มขึ้นของทักษะการแปรรูปและการบริหารจัดการ และการลดภาระหนี้สินเพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพและครอบครัว

4.3 การวัดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม

การลดปริมาณขยะและของเสีย ประเมินจากปริมาณเศษซากข้าวท่อนที่ถูกนำกลับเข้าสู่วงจรการแปรรูปแทนการทิ้งเป็นขยะ (คิดเป็นมูลค่าการลดค่ากำจัดขยะ)

การหมุนเวียนและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ประเมินจากการนำวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่นกลับมาสร้างประโยชน์สูงสุด และการลดการใช้พลังงานในกระบวนการผลิต

การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัดผลจากการส่งเสริมการปลูกข้าวแบบ Eco Rice/GI ที่ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งช่วยปรับปรุงคุณภาพดิน ลดการปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำ และยกระดับภาพลักษณ์ผลิตภัณฑ์สินค้ารักษ์โลก

นอกจากการประเมินรายมิติแล้ว กิจกรรมนี้ยังเน้นย้ำการนำข้อมูลทั้ง 3 ด้านมาคำนวณเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ใช้ดำเนินงาน เพื่อวิเคราะห์ ผลตอบแทนจากการลงทุนทางสังคมและเศรษฐกิจ (SROI / BCR) ทำให้วิสาหกิจชุมชนเห็นภาพรวมความคุ้มค่าของการดำเนินโครงการอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นเครื่องมือสะท้อนความสำเร็จในการก้าวสู่การเป็น Green BCE ต้นแบบอย่างแท้จริง

5. กิจกรรมสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนารัฐกิจชุมชนสู่การเป็น Green BCE ที่ สามารถสร้างความยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการและท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

การถอดบทเรียน และสร้างองค์ความรู้ต้นแบบ (Knowledge Management) ในการยกระดับวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็น Green BCE (Bio-Circular-Green Business Community Enterprise) เพื่อให้ผู้ประกอบการมีทักษะและความพร้อมในการดำเนินธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยขับเคลื่อนผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Exchange) ใน 5 มิติหลัก ดังนี้

5.1 การใช้ฐานทรัพยากรท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า (Bio Economy Integration) การส่งเสริมให้ชุมชนประยุกต์ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เช่น ข้าวเหนียวเขี้ยวงู 8974 มาสร้างมูลค่าเพิ่ม ควบคู่กับการวางแผนการใช้วัตถุดิบอย่างมีประสิทธิภาพ (Sustainable Sourcing) เพื่อลดการพึ่งพาทรัพยากรจากภายนอกและรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน

5.2 การพัฒนานวัตกรรมเพิ่มมูลค่าและแปรรูปของเหลือใช้ (Circular Economy Concept) การมุ่งเน้นการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เช่น การนำเศษซากข้าวท่อนหรือข้าวหักจากการคัดบรรจุถุงสุญญากาศ มาผ่านกระบวนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ (Crispy Rice / ข้าวพองผสมธัญพืช) เพื่อลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ และมุ่งสู่เป้าหมายการลดขยะให้เป็นศูนย์ (Zero Waste Approach)

5.3 การออกแบบกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Process Design) การให้ความรู้เรื่องการวางระบบการผลิตที่ช่วยลดการปลดปล่อยมลพิษ (Zero Emissions) และลดการใช้พลังงาน ส่งเสริมการใช้บรรจุภัณฑ์รักษ์โลกที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติ (Biodegradable Packaging) เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศและชุมชนโดยรอบ

5.4 การพัฒนาโมเดลธุรกิจและการตลาดสีเขียว (Green Marketing & Business Model): การส่งเสริมทักษะการบริหารจัดการธุรกิจสมัยใหม่ เช่น การวิเคราะห์โมเดลธุรกิจ (Business Model Canvas - BMC) การพัฒนาตราสินค้า (Branding) และการขยายช่องทางการจัดจำหน่ายทั้งออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการเชื่อมโยงกับเครือข่ายท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-Tourism) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและเข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคยุคใหม่ที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

5.5 การสร้างกลไกการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการถ่ายทอดองค์ความรู้ (Knowledge Sharing & Scaling Up) จัดพื้นที่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ สถาบันการศึกษา และกลุ่มอาชีพในพื้นที่ใกล้เคียง พร้อมพัฒนาวิทยากรตัวคูณ (Master Trainer) ใน

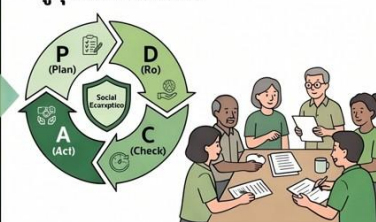
เส้นทางสู่ Green BCE: แผนการดำเนินงานปีที่ 3 เพื่อความยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน 8974 Crispy Rice

1: เพิ่มศักยภาพการผลิตและ สร้างพันธมิตร (OEM)

พัฒนาเครื่องช่วยค่าและใช้ระบบผู้รับจ้างผลิต
เพื่อขยายขีดความสามารถในการแข่งขัน

2: ยกระดับการจัดการด้วย PDCA สู่ธุรกิจเพื่อสังคม

นำวงจรคุณภาพมาบริหารจัดการกลุ่มเพื่อเตรียม
ความพร้อมสู่การเป็น Social Enterprise

3: ขับเคลื่อน Green BCE แบบมีส่วนร่วม

พัฒนากิจกรรมร่วมกับคนในท้องถิ่นเพื่อสร้าง
ต้นแบบธุรกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

4: วัดผลความยั่งยืน 3 มิติ (Triple Bottom Line)

ประเมินความสำเร็จครอบคลุม
ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม
และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ

5: สร้างองค์ความรู้และ ถอดบทเรียนต้นแบบ

สรุปองค์ความรู้ Green BCE
เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและ
เผยแพร่สู่สาธารณะ

2.3 การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ

การประเมินผลการดำเนินกิจกรรมของโครงการ ตามเป้าหมายที่ได้มีการกำหนดไว้ พบว่า มีผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งสิ้น 40 คน สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีได้จำนวน 4

เทคโนโลยี ประกอบด้วย การพัฒนานวัตกรรมบนฐานรากของทรัพยากรในชุมชน การวิเคราะห์และจัดทำโมเดลธุรกิจทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

สร้างตัวแทนกลุ่มที่สามารถนำองค์ความรู้ไปเผยแพร่ได้จำนวน 4 คนจากเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้ที่เข้ารับบริการมีความพึงพอใจร้อยละ 84.25 และสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมทั้งหมด 40 ราย สามารถนำ

บทที่ 3

สรุปผลการดำเนินงาน

3.1 สรุปกิจกรรมการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ค่าเป้าหมายในแต่ละปี (3 ปี) ของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	20	23	30	30	40	40
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้ เทคโนโลยี)	เรื่อง	4	4	4	4	4	4
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3	7	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	89.18	80	85.04	80	84.25
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	20	20	30	30	40	40
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	1.0	1.0	1.5	1.0	2.0	2.2

หมายเหตุ : กรณีเป็นปีที่ 1 ระบุเฉพาะแผน / กรณีเป็นปีที่ 2 ระบุผลในปีที่ 1 / กรณีเป็นปีที่ 3 ระบุผลในปีที่ 1 และ 2

3.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมาย	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	40	40
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด	เรื่อง	4	4
1) การสร้างพันธมิตรในการผลิต (OEM)			

2) การดำเนินงานและการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อ การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม			
3) การขับเคลื่อนความยั่งยืนแบบมีส่วนร่วมกับประชาชน ในท้องถิ่น			
4) การวัดผลความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม			
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	84.25
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	40	40
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	2.0	2.2

3.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

3.2.1 ผลทางเศรษฐกิจ

จากการดำเนินการโครงการ คณะผู้ดำเนินโครงการได้มีการศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

1) รายได้ที่เพิ่มขึ้น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถแปรรูปข้าวท่อน ที่เป็นเศษซากจากการผลิตข้าวบรรจุถุงสุญญากาศ ทำให้เกิดช่องทางการทำรายได้ใหม่ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยมีข้อมูลดังนี้

1.1 ข้าวท่อน 1 กิโลกรัม สามารถแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ข้าวป๊อบเคลือบคาราเมลได้ จำนวน 40 กระป๋อง โดยมีราคาจำหน่ายที่ 49 – 79 บาทต่อกระป๋อง โดยมีต้นทุนรวมอยู่ที่กระป๋องละ 30 – 45 บาทต่อกระป๋อง มีสัดส่วนกำไรต่อกระป๋องละ 19 – 34 บาทต่อกระป๋อง คิดเป็นร้อยละ 38.77 – 56.96 ต่อราคาขาย ทำให้มีอัตราผลตอบแทนเมื่อเทียบกับต้นทุนอยู่ที่ร้อยละ 63.33 – 75.55 บาทต่อกระป๋อง

2) รายได้ที่เพิ่มขึ้น จากผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่ม ที่แปรรูปข้าวท่อนและวัตถุดิบธรรมชาติในชุมชน ในการผลิตข้าวแท่งผสมธัญพืช โดยกำหนดราคาขายไว้ที่ ถุงละ 100 บาท โดยมีต้นทุนรวมอยู่ที่ถุงละ 55 บาท มีสัดส่วนกำไรอยู่ที่ 45 บาทต่อถุง ทำให้มีอัตราผลตอบแทนเมื่อเทียบกับต้นทุนอยู่ที่ร้อยละ 81.81 ต่อถุง

3) รายได้ที่เพิ่มขึ้นกับผู้จำหน่ายวัตถุดิบให้แก่กลุ่ม ทำให้สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมที่จำหน่ายปกติ โดยมีรายได้จากการขายผลิตให้แก่กลุ่มเพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 จากรายได้ปกติ ซึ่งเป็นการประมาณการเบื้องต้น เนื่องจากกระบวนการผลิตยังไม่ดำเนินการเต็มร้อย

การวิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการ

จากการวิเคราะห์โครงการการพัฒนาศักยภาพการผลิตและแปรรูป 8974 Crispy Rice ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 (ปีที่ 2) สามารถสรุปผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบสัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจ (ซึ่งเทียบเคียงได้กับ BCR และ SROI) ดังนี้

1. กรอบแนวคิดการคำนวณ (Conceptual Framework)

สูตรคือ

$SROI / BCR = \text{มูลค่าผลลัพธ์รวม (Economic + Social + Environmental)} / \text{เงินลงทุนที่ใช้ในโครงการ}$

ผลตอบแทนจากการลงทุนของโครงการเท่ากับ 1.71 เท่า

มูลค่าของผลลัพธ์รวม เท่ากับ 358,477 บาท

เงินลงทุนที่ใช้ในโครงการ เท่ากับ 161,400 บาท

$SROI / BCR = 358,477 / 161,400$

$= 2.22 \text{ เท่า}$

2. รายละเอียดการคำนวณแบ่งตาม 3 ด้าน

ด้านที่ 1 มูลค่าทางเศรษฐกิจ (Economic Value) รวมทั้งสิ้น 115,102 บาท เป็นการคำนวณรายได้ที่เพิ่มขึ้นโดยตรงจากการใช้นวัตกรรม

วิธีการคำนวณ

รายได้จากผลิตภัณฑ์ใหม่

ผลิตภัณฑ์ข้าวพองผสมธัญพืช

จำนวนที่จำหน่าย 1,019 ชิ้น ราคาชิ้นละ 15 บาท รวม 15,285 บาท

ผลิตภัณฑ์ Crispy Rice

จำนวน 768 กระป๋อง ราคากระป๋องละ 69 บาท รวม 52,992 บาท

การลดความสูญเสีย

ข้าวท่อนจำนวน 75 กิโลกรัม × ราคาข้าวท่อน 30 บาท 19 – ราคาอาหารไก่ 19 บาท) รวม 825 บาท

การขยายตลาด มูลค่าการสั่งซื้อจากช่องทางใหม่ (เช่น ร้านของฝาก, ออนไลน์)

ช่องทางฝากขาย (ร้านของฝาก) ยอดขายเฉลี่ย 15,000 บาท / แห่ง / ปี จำนวน 2 แห่ง * 15,000 บาท รวมเป็นเงิน 30,000 บาท

ช่องทางออนไลน์ ยอดขายเฉลี่ย 8,000 บาท / ช่องทาง / ปี

2 ช่องทาง * 8,000 บาท รวมเป็นเงิน 16,000 บาท

มูลค่าการขยายตลาดรวม 46,000 บาท

ด้านที่ 2 มูลค่าทางสังคม (Social Value) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 80,000 บาท เป็นการตีมูลค่าเชิงคุณภาพให้เป็นตัวเงิน (Proxy Value)

วิธีการคำนวณ

มูลค่าการถ่ายทอดความรู้ (จำนวนผู้ผ่านการอบรม × ค่าธรรมเนียมหลักสูตรที่คล้ายคลึงกันในตลาด)

จำนวนผู้อบรม 30 คน ค่าธรรมเนียมในการอบรมเทียบเท่าหลักสูตรตลาด 1,500 บาทต่อคน (30 × 1,500 บาท) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 45,000 บาท

การสร้างงานภายในชุมชน

การสร้างงานในชุมชน (จำนวนชั่วโมงการทำงานที่เพิ่มขึ้นจากการแปรรูป × อัตราค่าแรงขั้นต่ำ)

จำนวนชั่วโมงในการทำงาน 400 ชั่วโมง ๆ ละ 50 บาท รวมเป็นเงิน 20,000 บาท

จำนวนวิทยากรตัวคูณ (3 ท่าน) ที่สามารถสร้างรายได้จากการรับจ้างสอนหรือให้คำปรึกษา (3 คน ๆ ละ 5,000 บาท) รวมเป็นเงิน 15,000 บาท

ด้านที่ 3 มูลค่าทางสิ่งแวดล้อม (Environmental Value) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 90,375 บาท เป็นการคำนวณผลประโยชน์จากการจัดการทรัพยากร

วิธีการคำนวณ

Zero Waste Value (ปริมาณขยะ/เศษข้าวที่ลดลงจากการนำมาวนใช้ใหม่ × ค่ากำจัดขยะต่อหน่วย)

ปริมาณข้าวท่อน 75 กิโลกรัม * ค่ากำจัดกิโลกรัมละ 5 บาท รวมเป็นเงิน 375 บาท

การยกระดับภาพลักษณ์ Eco-Friendly Premium (การผลิตข้าวที่ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม ส่วนต่างราคาระหว่าง "ข้าวทั่วไป" กับ "ข้าว Eco Rice/GI" ที่กลุ่มผลิตได้

ราคาข้าว Eco rice กิโลกรัมละ 70 บาท – ราคาข้าวทั่วไปกิโลกรัมละ 40 บาท * จำนวนข้าว Eco Rice ที่จำหน่ายในปี 3,000 กิโลกรัม รวมเป็นเงิน 90,000 บาท

3.2.2 ผลทางสังคม

ความยั่งยืนทางด้านสังคม ในการดำเนินโครงการครั้งนี้ ทำให้

1. เกษตรกรมีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมการแปรรูป เกิดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในกระบวนการแปรรูป การผลิต และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ในอนาคต สร้างความเข้มแข็งและสามัคคีภายในสมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2. สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการใช้เวลาว่างในการมาประกอบกิจกรรมร่วมกัน ทำให้มีการจ้างงานเกิดขึ้นภายในชุมชน

3. ครอบครัวของสมาชิกกลุ่มมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งความมั่นคงในด้านอาชีพ การมีงานทำและมีรายได้ที่มั่นคงจากการทำการเกษตร

4. เกษตรกรในชุมชนได้รับการแก้ไขปัญหาในการจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรที่ราคาตลาดตกต่ำ สามารถนำมาจำหน่ายให้แก่กลุ่มได้ราคาที่ดีกว่าราคาตลาด ทำให้บรรเทาปัญหาที่เกิดขึ้นได้ในระดับหนึ่ง

3.2.3 ผลทางสิ่งแวดล้อม

1. สิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบจากการผลิตข้าวลดลง เช่น การกำจัดข้าวท่อนแบบไม่ถูกวิธี ข้าวท่อนได้มีการนำกลับมาสร้างมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่สามารถสร้างรายได้ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพิ่มเติม
2. คุณภาพดินดีขึ้น เนื่องจากการเป็นการใช้ข้าวท่อนที่มีการเพาะปลูกที่มุ่งเน้นการลดการใช้ปุ๋ย และสารเคมีทางการเกษตร ปรับเปลี่ยนมาใช้สารอินทรีย์ ทำให้คุณภาพดินในแปลงนาของเกษตรกรมีคุณภาพดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง
3. คุณภาพของน้ำ การปนเปื้อนสารเคมีจากแปลงนาข้าวลงสู่แม่น้ำลดลง เนื่องจากการลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

3.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ตั้งแต่ปีแรก – ปัจจุบัน) และที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (พร้อมระบุเหตุผลและแนวทางการดำเนินงานในปีต่อไป)

ปีที่ 1 (พ.ศ. 2567) ได้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต Crispy Rice ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สร้างตราสินค้า และออกแบบบรรจุภัณฑ์ ทดลองตลาดให้แก่ผลิตภัณฑ์ และนำมาปรับปรุงสู่การผลิตเพื่อให้วางตลาดได้ในปีที่ 1

ปีที่ 2 (พ.ศ. 2568) ได้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวทอดผสมธัญพืชแบบแห้ง เพื่อเพิ่มสายผลิตภัณฑ์ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ถ่ายทอดองค์ความรู้และแนวคิดเกี่ยวโมเดลธุรกิจ (BMC) ทั้งในระดับต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ ขยายกิจกรรมของกลุ่มให้สามารถคืนประโยชน์ให้แก่ชุมชน หรือมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชน เช่น การรับซื้อวัตถุดิบจากคนในชุมชนเพื่อมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า ซึ่งเป็นการช่วยเหลือและร่วมแก้ไขปัญหาให้กับชุมชนภายใต้การดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อปูพื้นฐานสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคมในอนาคต

ปีที่ 3 (พ.ศ. 2569) ส่งเสริมให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินงานเข้าสู่การเป็นธุรกิจเพื่อสังคม ดำเนินการเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่อาศัยในชุมชนที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตั้งอยู่ และขยายผลไปสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ ซึ่งเป็นชุมชนใกล้เคียงและกลุ่มอื่นที่มีความสนใจ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีของกลุ่ม ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายธุรกิจชุมชนที่สามารถสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

3.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณที่ ได้รับการ สนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้ จ่าย (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
2567	165,000	165,000	-	
2568	172,000	172,000	-	
2569	161,400	161,400	-	
รวม	498,400	498,400	-	

บทที่ 4

ปัญหา/อุปสรรค

4.1 ปัญหา/อุปสรรค

ในการดำเนินงานที่ผ่านมาพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานดังนี้

ในปีที่ 1 ปัญหาและอุปสรรค คือ การเริ่มต้นพัฒนาบุคลากรของกลุ่มให้มีความรู้และทักษะในการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการดำเนินงานของกลุ่ม ปัญหาเรื่องการขาดแคลนเครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุในการดำเนินงาน ต้องอาศัยการหารายได้เข้ามาเพื่อนำไปต่อยอดซื้ออุปกรณ์ต่างๆ มาใช้ในการดำเนินงาน และปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ก็คือ ปัญหาด้านสถานที่ เนื่องจากสถานที่ใช้ในการดำเนินงานยังเป็นส่วนหนึ่งในอาคารคัดแยกและบรรจุข้าว ทำให้มีปัญหาในการวางแผนการผลิตให้ได้มาตรฐาน โดยมีกลุ่มได้มีการวางแผนร่วมกันในการแก้ไขปัญหาโดยการแสวงหาทุนในการปรับปรุงสถานที่การผลิตให้สอดคล้องกับการวางแผนด้านมาตรฐานการผลิตของกลุ่มไปพร้อมกัน

ในปีที่ 2 ปัญหาและอุปสรรค ที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ในปีที่ 2 นั่นคือ ปัญหาที่สืบเนื่องจากปีที่ 1 คือ ปัญหาด้านสถานที่ เนื่องจากยังหาหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณในการจัดสร้าง ปรับปรุงอาคารผลิตสินค้าของกลุ่มได้ ทำให้จำเป็นต้องใช้สถานที่ชั่วคราวในการดำเนินการผลิต โดยต้องมีการควบคุมในเรื่องความสะอาดและมาตรฐานการผลิตให้มีความเข้มงวดมากขึ้น จึงทำให้ยังไม่สามารถขอการรับรองมาตรฐาน อย. ได้

ในปีที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค กลุ่มวิสาหกิจชุมชนยังคงประสบปัญหาต่อเนื่องเรื่อง สถานที่และอาคารผลิตสินค้า ที่ยังขาดงบประมาณในการจัดสร้าง/ปรับปรุงให้ได้มาตรฐานโรงงาน ทำให้ไม่สามารถยื่นขอการรับรองมาตรฐาน อย. ได้ แนวทางการแก้ไข จึงได้มีการเปลี่ยนวิธีการจากการระดมทุนสร้างโรงเรือนเอง (เนื่องจากทำได้ยากและไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ) มาเป็นการ สร้างพันธมิตรใช้ผู้รับจ้างผลิต (OEM) ที่มีสถานที่ได้รับรองมาตรฐานอยู่แล้ว เพื่อผลิตสินค้าภายใต้สูตรและตราสินค้าของกลุ่มแทน

4.2 ข้อเสนอแนะ/แนวทางการแก้ไข

การแก้ไขปัญหาหลักของกลุ่มได้แก่ ได้ดำเนินการติดต่อผู้รับจ้างผลิตสินค้า (OEM) ที่มีสถานที่ที่ได้รับรองมาตรฐานในการผลิต เพื่อเป็นผู้ผลิตสินค้าให้แก่ทางกลุ่มภายใต้สูตรและตราสินค้าของกลุ่ม แทนการจัดหางบประมาณ เนื่องจากการจัดหางบประมาณในการสร้างโรงสำหรับผลิตสินค้านั้นเป็นไปได้ยากในเวลานี้ และยังคงคำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจอีกด้วย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ที่เข้ารับบริการ

- 1 น.ส.พิชามญช์ อัครกิตติรัตน์
- 2 น.ส.โรจน์รินทร์กร วงศ์จันน้อย
- 3 นางจันทนา โคนงแสน
- 4 นางนิมิตา จินดาธรรม
- 5 นางบุษรา สุราเมย์
- 6 นางปราณี กันแก้ว
- 7 นางพัทธธีรา แก้วสม
- 8 นางสาวสนา จันทรเงิน
- 9 นางสาวนิภาพร จินดาธรรม
- 10 นางสาวนีย์ คำลือศักดิ์
- 11 นางโสภา กาวิชัย
- 12 นางอรรณณ วงศ์ใหญ่
- 13 นางอัมพร สมพองทอง
- 14 นายกฤตภาพ ดงปาลี
- 15 นายจรัส มณีชัย
- 16 นายชัยวัฒน์ วงศ์จันน้อย
- 17 นายทวีผล พลเดช
- 18 นายธนธาร มูลใจทราย
- 19 นางดวงรัตน์ ร้องคำ
- 20 นายธวัช กาวิชัย
- 21 นายธีรวัช คำเงิน
- 22 นายบุญชม ชัยมงคล
- 23 นายประดิษฐ์ ราวิชัย
- 24 นายผ่าน ปันคำ
- 25 นายผาย วงศ์ฝั้น
- 26 นายไพบูลย์ วงศ์ใหญ่
- 27 นายมนตรี ดงปาลี
- 28 นายยศวัฒน์ วงศ์จันน้อย
- 29 นายวิจิตร กันทะวงศ์
- 30 นายวิบูรณ์ วงศ์เรียน
- 31 นางศรีวิไล วงศ์ใหญ่
- 32 นางกฤษณา สุริยะ

- 33 นางศรีวรรณ อินมะณี
- 34 นางจันทร์เพ็ญ ชื่นแสน
- 35 นางปรีดา อุ่ยตระกูล
- 36 นางช่ออัน พงษ์ตุ้ย
- 37 นางประเทือง อุปวงศ์
- 38 นางจิราพร ประมะสิน
- 39 นางสาวบุศรา สุพงษ์
- 40 นางสาวขวัญเรือน บุญธิมา

ภาคผนวก ข ผลการประเมินจากผู้รับบริการ

การดำเนินโครงการในครั้งนี้ ได้มีการประเมินผลจากเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

ด้านการฝึกอบรม	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
1. เนื้อหาในการฝึกอบรมตรงกับวัตถุประสงค์	4.30	ดีมาก
2. ความเหมาะสมระยะเวลาในการฝึกอบรม	4.20	ดี
3. ความเหมาะสมของรูปแบบและวิธีการฝึกอบรม	4.25	ดีมาก
4. คุณภาพของเอกสารประกอบการฝึกอบรม	4.18	ดี
5. หลักสูตรเอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเกษตรกร	4.30	ดีมาก
6. การนำความรู้จากโครงการไปใช้ทางการเกษตร	4.30	ดีมาก
ด้านวิทยากร		
1. ความสามารถในการถ่ายทอด/สื่อสาร/ความเข้าใจ	4.30	ดีมาก
2. การเรียงลำดับบรรยายเนื้อหาได้ครบถ้วน	4.25	ดีมาก
3. การเปิดโอกาสให้ซักถามและแสดงความคิดเห็น	4.25	ดีมาก
4. การตอบคำถามได้ตรงประเด็นและชัดเจน	4.30	ดีมาก
5. ใช้เวลาเหมาะสมมาก/น้อย เพียงใด	4.18	ดี
ด้านความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการฝึกอบรม		
1. ความรู้ก่อนฝึกอบรม	3.45	ดี
2. ความรู้หลังการฝึกอบรม	4.50	ดีมาก
รวมเฉลี่ย	4.21	ดีมาก
ร้อยละของความพึงพอใจ	84.25	

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21 – 5.00	ดีมาก	3.41 – 4.20	ดี
2.61 – 3.40	ปานกลาง	1.81 – 2.60	พอใช้
1.00 – 1.80	ต้องปรับปรุง		